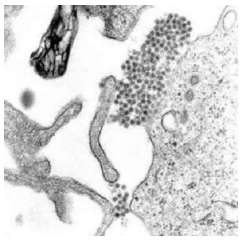
Bs Hu□nh Ng□c Long Vũ -□

1. S□t xu□t huy□t Dengue là gì?

Có nhi□u lo□i virus gây nên b□nh c□nh s□t + xu□t huy□t, ví d□ nh□ virus Ebola, virus Zika, virus Hanta. □ Vi□t Nam, ph□ bi□n nh□t là b□nh s□t xu□t huy□t do virus Dengue gây ra, tên c□a b□nh này là s□t xu□t huy□t Dengue, hay th□□ng đ□□c g□i t□t là B□nh s□t xu□t huy□t. Đây là m□t b□nh truy□n nhi□m c□p tính, th□□ng bùng phát thành d□ch l□n, b□nh có th□ lây t□ ng□□i sang ng□□i qua trung gian là mu□i Aedes aegypti, dân gian g□i là mu□i v□n.

Virus Dengue là m□t loài virus thu□c chi Flavivirius, g□m b□n lo□i virus g□n gũi nhau nh□ng khác v□ kháng nguyên là DEN-1, DEN-2, DEN-3 và DEN-4. Khi m□t ng□□i b□ m□c b□nh do m□t trong b□n lo□i virus trên thì có kh□ năng mi□n d□ch v□i v□i lo□i virus đó nh□ng không có kh□ năng ch□ng l□i lo□i virus Dengue khác, vì v□y chúng ta có th□ m□c s□t xu□t huy□t Dengue nhi□u l□n trong đ□i.

Hình □nh virus Dengue trên kính hi□n vi đi□n t□

2. B□nh s□t xu□t huy□t nguy hi□m nh□ th□ nào?

Đa s□ ng□□i m□c s□t xu□t huy□t Dengue có th□ t□ kh□i, tuy nhiên có kho□ng 1/3 ng□□i b□nh c□n ph□i nh□p vi□n đ□ đi□u tr□, và có th□ có các bi□n ch□ng nguy hi□m nh□ choáng, xu□t huy□t

nặng, suy đa tạng (suy gan, suy thận, suy tim,…) dẫn đến tử vong.

Hiện nay, bệnh chưa có thuốc đặc trị và vắc xin phòng bệnh.

Tất cả các lứa tuổi đều có khả năng mắc bệnh, trẻ em mắc bệnh thì bệnh sẽ nặng hơn.

Vì vậy chúng ta tuyệt đối không được chủ quan với bệnh sốt xuất huyết.

3. Triệu chứng của bệnh sốt xuất huyết là gì?

Triệu chứng của bệnh thường xuất hiện sau 4-7 ngày từ khi bị muỗi cắn, thậm chí có thể lên đến 2 tuần. Các triệu chứng kéo dài trong vòng 5-7 ngày và người bệnh chuyển qua giai đoạn hồi phục. Triệu chứng sốt xuất huyết có thể khác nhau ở mỗi người, gồm:

- Sốt cao đột ngột, liên tục.
- Nhức đầu, chán ăn, buồn nôn.
- Đau bụng, nôn mửa, tiêu chảy.
- Ho, đau họng, chảy nước mũi.
- Da nổi mẩn đỏ hoặc chấm đỏ.
- Đau cơ, đau khớp, nhức hai hố mắt.
- Chảy máu chân răng, chảy máu mũi.

Các triệu chứng có thể nặng hơn như:

- Đau bụng nhiều, đau liên tục, hoặc đau ở vùng dưới xương sườn bên phải.
- Vật vã, lờ đờ, li bì.
- Tay chân lạnh.
- Nôn nhiều lần.
- Nôn ra máu.
- Chảy máu mũi không cầm.
- Đi cầu ra phân máu hoặc phân màu đen.
- Khó thở.

- Ph□ n□ có th□ th□y ra máu âm đ□o dù ch□a đ□n kì hành kinh.

4. C□n làm gì khi nghi ng□ m□c b□nh s□t xu□t huy□t.

C□n đ□n ngay các c□ s□ y t□ g□n nh□t khi nghi ng□ mình m□c b□nh s□t xu□t huy□t, không t□ ý đi□u tr□ □ nhà. N□u đ□□c bác sĩ cho đi□u tr□ □ nhà, c□n tuân th□ theo đúng h□□ng d□n c□a bác sĩ, và đ□a ngay ng□□i b□nh quay l□i c□ s□ y t□ khi có các tri□u ch□ng n□ng c□a b□nh.

Khi s□t, c□n u□ng nhi□u n□□c, u□ng dung d□ch Oresol, n□□c trái cây, n□□c cháo loãng. C□n h□i ý ki□n bác sĩ tr□□c khi u□ng thu□c h□ s□t, có th□ h□ s□t b□ng thu□c paracetamol, tuy□t đ□i không s□ d□ng các thu□c h□ s□t có thành ph□n Aspirin, Ibuprofen,…

5. Phòng ng□a s□t xu□t huy□t nh□ th□ nào?

Cách phòng b□nh t□t nh□t là di□t mu□i truy□n b□nh và tránh b□ mu□i đ□t. Mu□i v□n ho□t đ□ng ban ngày và ch□ mu□i cái m□i đ□t ng□□i đ□ truy□n b□nh.

Mu□i v□n truy□n b□nh s□t xu□t huy□t

Lo□i b□ n□i sinh s□n c□a mu□i:

- Th□□ng xuyên đ□y kín và t□y r□a các d□ng c□ ch□a n□□c.

- L□t úp các d□ng c□ ch□a n□□c không dùng đ□n.
- Th□□ng xuyên thay n□□c bình hoa
- Thu gom chai l□, lon n□□c, đ□ ph□ th□i.
- Quét d□n máng d□n n□□c m□a.
- B□ mu□i ho□c d□u vào bát n□□c kê chân ch□n/t□ đ□ng chén bát.

Lo□i b□ □u trùng mu□i b□ng cách th□ cá ho□c Mesocyclops đ□ tiêu di□t lăng quăng (b□ g□y).

Tránh b□ mu□i đ□t:

- Mang t□t dài, qu□n dài, áo dài tay.
- Thoa kem ch□ng mũi, x□t thu□c di□t mu□i, đ□t nhang (h□□ng) mu□i, dùng v□t đi□n di□t mu□i
- Ng□ màn k□ c□ ng□ ban ngày
- Khi có ng□□i nhà b□ s□t xu□t huy□t c□n cho n□m trong màn đ□ tránh lây lan b□nh.

Ph□i h□p v□i ngành y t□ khi có đ□t phun thu□c di□t mu□i.